

SOOVITUSED

EUROOPA PARLAMENT

Euroopa Liidu roll Iraagis

P6_TA(2008)0100

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2008. aasta soovitus nõukogule Euroopa Liidu rolli kohta Iraagis (2007/2181(INI))

(2009/C 66 E/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule, mille esitas Ana Maria Gomes PSE fraktsiooni nimel Euroopa Liidu rolli kohta Iraagis (B6-0328/2007);
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Iraagi kohta, viimasena neist 25. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni Iraagi pagulaste humanitaarolukorra kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse 15. novembri ja 6. detsembri 2007. aasta esimeeste konverentsi otsuseid Iraagiga suhtlemise ad hoc delegatsiooni koosseisu ja volituste kohta;
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 23.–24. aprilli, 15.–16. oktoobri ja 19.–20. novembri 2007. aasta järeldusi ELi osaluse kohta Iraagis;
- võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2006. aasta teatist „Soovitused Euroopa Liidu uuendatud suhete arendamiseks Iraagiga” (KOM(2006)0283);
- võttes arvesse 3. mail 2007. aastal Egiptuses Sharm el Sheikh'is Iraagiga sõlmitud rahvusvahelist kokkulepet;
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 8. juuni 2004. aasta resolutsiooni 1546 (2004), 10. augusti 2007. aasta resolutsiooni 1770 (2007) ning 18. detsembri 2007. aasta resolutsiooni 1790 (2007), eriti selle I ja II lisa;
- võttes arvesse nõukogu 7. märtsi 2005. aasta ühismeedet 2005/190/ÜVJP Euroopa Liidu integreeritud õigusriigimissiooni EUJUST LEX kohta Iraagis ⁽³⁾, mis kehtestati Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames, ning seda muutvaid ja missiooni volitusi pikendavaid järgnevaid ühismeetmeid;
- võttes arvesse 12. detsembril 2003. aastal vastu võetud Euroopa julgeolekustrateegiat „Turvaline Euroopa paremas maailmas”;
- võttes arvesse 22. novembril 2005. aastal vastu võetud Euroopa konsensust arengupoliitika küsimuses;
- võttes arvesse oma 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni naiste olukorra kohta relvastatud konfliktides ja nende rolli kohta konfliktijärgsete riikide ülesehitus- ja demokratiseerimisprotsessis ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse 12. augusti 1949. aasta Genfi IV konventsiooni tsiviilisikute sõjaeegse kaitse kohta ning selle 1. ja 2. lisaprotokollid ning tundes sügavat muret vägivalda üle, mille ohvriteks langevad humanitaar-, tervishoiu- ja usuliste ühenduste töötajad oma tööülesannete täitmise käigus;
- võttes arvesse oma 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kohta arengumaades ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0481.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0357.

⁽³⁾ ELT L 62, 9.3.2005, lk 37.

⁽⁴⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 287.

⁽⁵⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 171.

Neljapäev, 13. märts 2008

- võttes arvesse kodukorra artikli 114 lõiget 3,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit Euroopa Liidu rolli kohta Iraagis (A6-0052/2008),
- A. arvestades, et alates 2005. aastast on Iraagi Vabariik läbi viinud kaks mitmeparteilist valimist, võtnud rahvahääletusel vastu põhiseaduse, loonud föderaalriigi aluse ja alustanud demokraatlike institutsioonide rajamise rasket protsessi;
- B. arvestades, et nii Iraagi ühiskond kui ka selle poliitiline juhtkond on lõhestunud ja arvestades, et julgeolekuolukord selle riigi teatud osades on endiselt äärmiselt ohtlik;
- C. arvestades, et Iraak kannatab usulahkude konflikti ja mässuliikumise tõttu ning riiki mõjutab ka üldine õigusriigi põhimõtete mittejärgimine;
- D. arvestades, et Iraagi Vabariigi julgeolekuolukord on paranenud, kuid Iraagi relvajõudude ees seisab ülesanne seda paranemist rahvusvahelise abiga hoida ja kindlustada, ning et tõsised pingutused taastamise ja jätkusuutliku arengu tagamiseks, samuti ELi võimalused Iraagi rahvast aidata sõltuvad poliitilise ja julgeolekuolukorra jätkuvast paranemisest;
- E. arvestades, et mitukümmend aastat kehtinud diktaatorlik režim suunas Iraagi ametiasutusi pigem elanikkonda kontrollima kui avalikke huvisid teenima, ning arvestades, et Ba'athi partei rangelt tsentraliseeritud valitsemise aastad viisid selleni, et iraaklaste oskustes hallata eelarvet ning kasutada nõuetekohaselt rahalisi ressursse on tõsiseid puudujääke, mille tagajärjel on praegune avalik sektor habras ja nõrgestatud, ilma väljakujunenud teeninduskultuurita, mis seaks esikohale avalike teenuste osutamise Iraagi rahvale;
- F. arvestades, et naaberriigid peavad hoiduma mis tahes sekkumisest Iraagi siseasjadesse ning austama tema sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset jagamatust ning Iraagi rahva soovi ehitada riigi põhiseaduslik ja poliitiline süsteem üles omal jõul;
- G. arvestades, et siiani on see konflikt põhjustanud 2,4 miljoni isiku ümberasumise Iraagi piirides ja 2,28 miljoni põgeniku suundumise naaberriikidesse, peamiselt Süüriasse ja Jordaaniasse;
- H. arvestades, et Kurdistani piirkond on Iraagis piirkond, kus on teataval määral tagatud rahu ja stabiilsus ning kus rahvusvaheline arengukoostöö ja erainvesteeringud suurenevad;
- I. arvestades, et EL kui ülemaailmsel tasandil osaleja peaks tunnistama oma kohustusi uue, demokraatliku Iraagi ülesehitamisel ning arvestades, et ELi poliitikat Iraagi suhtes tuleks vaadelda ELi ja Vahemere ning Lähis-Ida strateegilise partnerluse laiemas kontekstis;
- J. arvestades, et ELi toetus Iraagile viimase kujunemisel demokraatlikuks föderaalriigiks peaks olema strateegilisemat laadi; arvestades, et EL tunnistab, et edukaks abistamiseks on vajalik kindel partnerlus Iraagi rahvaga, Iraagi valitsuse jätkuv otsustavus julgeoleku ja leppimise tagamisel, soov teha koostööd, pingutused suutlikkuse ja demokraatia arendamiseks, võitlus korruptsiooni vastu ning läbipaistvuse ja tõhususe tagamine, mis on põhilised eeltingimused ELi suuremaks rolliks Iraagis; arvestades, et ülesehituse peamised väljakutsed — nimelt institutsioonide ja haldusorganite suutlikkuse tõstmine, õigusriigi tugevdamine, õiguskaitse ja inimõiguste austamine — on institutsioonilist ja sotsiaalset laadi;
- K. arvestades, et EL on mõistnud, et antava abi tulemuslikkuse suurendamiseks on vaja mitmeaastast tegevuskava, mis oleks ulatuslikum kui praegune, erimeetmetel põhinev aastane planeerimine;

Neljapäev, 13. märts 2008

- L. arvestades, et EL peab oma ressursside kasutamist kohandama vastavalt Iraagi ees seisvatele konkreetsetele riigisisestele, piirkondlikele ja humanitaarprobleemidele; arvestades, et ELi rolli tugevdamisel Iraagis on peamised eeltingimused tõhusus, läbipaistvus ja nähtavus;
- M. arvestades, et 1970. aastatel oli Iraak keskmiselt jõukas riik, kuid on sellest alates taandarenenud, ja arvestades, et EL peab oma ressursside kasutamist vastavalt sellele kohandama;
- N. arvestades, et komisjonil on olnud alates 2005. aasta detsembrist Bagdadis väikesearvuline delegatsioon, mille tööosakond asub Ammanis, ning et teatud piirkondades, eriti Bagdadis, on sõjalise korralduse ja julgeolekuolukorra tõttu väga raske tegutseda;
- O. arvestades, et komisjon on alates 2003. aastast eraldanud Iraagi abistamiseks üle 800 miljoni euro (peamiselt Iraagi ülesehituse rahvusvahelise fondi (IRFFI) kaudu), ja arvestades, et EL on otseselt osalenud õigusriigi edendamises Iraagis alates 2005. aastast Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika EUJUST LEX missiooni kaudu; arvestades, et EUJUST LEXi mandaati pikendati viimast korda;
- P. arvestades, et Iraagi valitsus leppis Maailmapanga ja ÜROga kokku, et 2007. aasta 3. mail Iraagiga sõlmitud rahvusvaheline kokkulepe on Iraagi valitsuse visioon järgmiseks viieks aastaks ja peamine suunis rahvusvahelise üldsuse kaasamiseks riigis, ning seda Euroopa Liidu kui ühe peamise rahastaja täielikul heakskiidul;
- Q. arvestades, et eespool nimetatud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1770 (2007) laiendati hiljuti ÜRO Iraagi missiooni volitusi märkimisväärselt;
- R. arvestades, et aastaid kestnud Ba'athi režiimi ja aastakümnete pikkuse sõjategevuse tagajärjel on ühiskond sõjast, repressioonidest, etnilisest puhastusest (sealhulgas keemiarünnakud, näiteks Halabjas) ja rahvusvahelise üldsuse ükskõiksusest nende kuritegude suhtes traumeeritud; arvestades, et rahvusvahelisel üldsusel ning eriti neil riikidel, kes on sekkumist toetanud, lasub õiguslik ja moraalne kohustus, samuti julgeolekuhuvi toetada Iraagi rahvast, ning arvestades, et EL peab koostöös teiste rahvusvaheliste rahastajatega oma panuse andmiseks võtma kasutusele kiirelt ja leidlikult kõik oma käsutuses olevad asjakohased vahendid;
- S. arvestades, et Euroopa Parlamendil on kindel kavatsus jätkata suhete arendamist Iraagi esindajatekoguga, sealhulgas ametlike kanalite kaudu;
1. edastab nõukogule järgmised soovitused:
- a) võtta koostöös komisjoniga vastu uus strateegia, mis suurendab nii kvantitatiivselt kui ka — ja eriti — kvalitatiivselt ELi toetust ÜRO pingutustele turvalise, stabiilse, ühtse, jõuka, föderaalse ja demokraatliku Iraagi ülesehitamises, mis järgib inimõigusi, kaitseb oma vähemusi ja edendab etniliste gruppide vahelist sallivust, et sillutada teed piirkondliku stabiilsuse ja julgeoleku saavutamiseks; ning vastata ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 1770 (2007), millega tugevdatakse märkimisväärselt ÜRO rolli Iraagis;
- b) suunata ELi toetus demokraatliku valitsemise kolmele peamisele eesmärgile: suurendada Iraagi valitsuse ja esindajatekogu koostööd õigusloomeprotsessi pärssivate tegurite minimeerimiseks; tagada kohaliku tasandi valimismenetluste tõhustamise kaudu, et provintsinõukogud esindaksid kõiki kohaliku elanikkonna rühmi; ja tugevdada kohalikku demokraatiat konsultatsioonimehhanismide abil, et kaasata kohalikud elanikud korrapäraselt ja sageli otsustusprotsessi;
- c) keskendada ELi abi Iraagis peamiselt asjakohasele tehnilisele abile ja suutlikkuse tugevdamisele õigusriigi põhimõtete, õigluse, inimõiguste, hea valitsemistava, finants- ja eelarvehalduse, soolise võrdõiguslikkuse, tervishoiu ja hariduse valdkonnas, samuti föderaalsete, piirkondlike ja kohalike valitsusasutuste tugevdamisele;

Neljapäev, 13. märts 2008

- d) nõuda tungivalt, et komisjon tagaks Iraagile antava ELi abi läbipaistvuse ja tõhususe:
- võttes järelemeetmeid nende küsimuste osas, mida tõsteti esile juba 2005. aastal Euroopa Parlamendi väliskomisjoni arvamuses 2006. aasta üldelarve kohta, esitades täieliku, korrapärase ja läbipaistva teabe ELi abi väljamaksete ja rakendamise kohta, eriti IRFFI raames suunatud rahaliste vahendite osas;
  - tegutsedes kohapeal, kui ja kus julgeolekuolukord seda lubab, nimelt lõunapool soiste madalike piirkonnas, kus elanikud on eriti unarusse jäetud, ning Kurdistani piirkonnas;
  - julgustades ÜRO asutusi ja teisi rahvusvahelisi organisatsioone tegutsema samamoodi;
  - tagades kohalike osalejate täieliku toetuse — kaasa arvatud kodanikuühiskond ja valitsusasutused — projektide ja programmide kavandamisele, elluviimisele ja jätkamisele;
  - tagades, et ELi rahastatud projektid ei kattuks teiste rahvusvaheliste rahastajate tööga, vaid täiendaksid seda;
  - suurendades ELi rahastamise osakaalu kahepoolse tehnilise abi ja suutlikkuse tõstmise osas ning parandades ELi vahetut kontrolli rahastamise üle;
  - suunates ELi toetuse rõhuasetuse kahepoolsetele projektidele, mis keskenduvad tehnilisele abile ja suutlikkuse tõstmisele õigusriigi põhimõtete, finantsjuhtimise, demokraatliku valitsemise ja inimõiguste valdkondades;
  - tagades, et oluline osa ELi abist suunatakse riigi finantsjuhtimise ja eelarvekontrolli parandamisele, et suurendada Iraagi valitsuse suutlikkust teha väljamakseid nüüd kättesaadavatest mahukatest ja suurenevatest avalikest fondidest;
  - kasutades oma Euroopa naabruspoliitika partnerite abiprogrammidest saadud kogemusi selleks, et leida kõige tõhusamaid viise Iraagis tegutsemiseks;
- e) kaaluda võimalust, et komisjon võtab Iraagi suhtes vastu uue mitmeaastase riikliku strateegiadokumendi;
- f) soodustada liikmesriikide ja Iraagi vahel kahepoolsete poliitiliste, diplomaatiliste, kultuuri- ja majandussidemete uuendamist ja vahetust;
- g) hõlmata järgmised elemendid ELi ja tema liikmesriikide proaktiivse Iraagi tegevuse uude strateegiasse, mida tuleks rakendada siis, kui asjaolud — eelkõige julgeolekuolukord — seda lubavad, ning teha seda tihedas koostöös Iraagi ametivõimude ja teiste partneritega, nagu ÜRO asutused ja valitsusvälised organisatsioonid:
- suurendada komisjoni Bagdadi delegatsiooni liikmete arvu, nende ülesandeid ja ressursse, leida neile uued omad tööruumid ja tagada töötajatele ohutud elamis- ja töötingimused; julgustada ELi liikmesriike, kes ei ole Bagdadis esindatud, sinna naasma ning neid tööruume ja seonduvaid turvamiskulusid jagama;
  - tagada ELi/EÜ nähtavus Erbilis, Nasiriyah's, Basras ja teistel Iraagi aladel, kus julgeolekuolukord seda võimaldab;
  - suurendada toetust õigusriigi ja õigluse põhimõtetele, keskendudes jätkuvalt eelkõige kohtusüsteemile ja valitsusvälistele organisatsioonidele järgmistes valdkondades: kohtunike koolitusinstituudi tugevdamine, raskete kuritegude uurimisasutuste loomise toetamine, kõrgema kohtunõukogu tugevdamine, Basras pilootkohtu asutamise toetamine, Iraagi advokatuuri tugevdamine ja õigusabikeskuste asutamise toetamine;
  - toetuda EUJUST LEXi positiivsetele kogemustele ja valmistada ette missiooni järelemeetmed, mis põhinevad saadud kogemustele ning välishindajate poolt missiooni mõjule (sealhulgas Iraagi sees) antud põhjalikule hinnangule, eesmärgiga tugevdada täiendavalt Iraagi politsei- ja kriminaalõigussüsteemi, kasutades selleks nii Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika kui ka ühenduse vahendeid;

Neljapäev, 13. märts 2008

- osutada toetust riigi rahanduse reformimisele ja aruandluskohustusele;
- jätkata tehnilise abi andmist vabade ja võrdsete valimiste korraldamiseks;
- toetada lepitusprotsessi, eelkõige Kirkuki piirkonna ja riigisiseste vaidluste objektiks olevate territooriumide, sealhulgas Niineve tasandikena tuntud Assüüria alade osas, kus elavad kristlastest vähemused; toetada ÜRO piirkondliku dialoogi edendamise algatusi, eeskätt võimaluste ja vahendite leidmisega, et parandada tegevussuutlikkust, kaasa arvatud õhustransport;
- kasutada ära stabiliseerimisvahendi ⁽¹⁾ eripära, et pakkuda sisulist abi, mis on äärmiselt tähtis arenguks valitsevas või tekkivas kriisiolukorras, mis on Iraagis valdav; toetada demokraatlike, ilmalike, pluralistlike, föderaalsete, piirkondlike ja kohalike institutsioonide arengut, pöörates erilist tähelepanu esindajatekogule ja selle suutlikkusele hallata õigusloomeprotsessi, kontrollida täidesaatvat võimu ja tugevdada naiste rolli Iraagi ühiskonnas; edendada inimõiguste ja põhivabaduste austamist, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtteid, pöörates eritähelepanu naiste, vähemuste ja laste õigustele; toetada kodanikuühiskonna arengu ja korralduse ning poliitilistes protsessides osalemise tugevdamise meetmeid ning edendada sõltumatut, pluralistlikku ja professionaalset meediat; toetada demineerimistegevust; anda nõu ja toetust Kurdistani piirkonnale ja selle valitsusele nende pingutustes uimastikaubanduse vastu võitlemisel;
- jätkata Iraaki suunatud arengukoostöö rahastamisvahendi ⁽²⁾ ressursside koondamist aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele, et tagada kõrgeima prioriteedina üldine juurdepääs eluliselt olulistele avalikele tervishoiuteenustele, kus institutsioonide ja suutlikkuse loomine on äärmiselt vajalik, et kõrvaldada struktuuri tugevad puudujäägid; tegutseda esmajärjekorras selle nimel, et vältida haridussüsteemi jätkuvat halvenemist, kaasa arvatud praktiliste meetmete rakendamine, et tagada tüdrukutele täielik juurdepääs haridusele kõikidel tasanditel; ning toetada soiste madalike ökoloogilise ja sotsiaalse süsteemi taaselustamist ning seal elavate araablaste ainulaadse pärandi kaitsmist; kasutada arengukoostöö rahastamisvahendit tehnilise kompetentsuse ja suutlikkuse tagamiseks, et toetada Iraagi algatusi keskkonnakahjustuste ja kliimamuutuse mõju määramisel ning nende vastu võitlemisel;
- julgustada Euroopa valitsusväliste organisatsioonide tegema koostööd Iraagi valitsusväliste organisatsioonidega — kes on juba eriti aktiivsed Kurdistani piirkonnas — ning kasutada igati ära demokraatiat ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendit ⁽³⁾, pakkudes tehnilist ja rahalist abi kodanikuühiskonna organisatsioonidele, et pöörata tähelepanu järgmistele küsimustele: naiste ja meeste võrdne osalemine poliitikas, majandus- ja ühiskondlikus elus; naiste vastu suunatud vägivald, eelkõige sundabielud, nn auroimad, naistega kaubitsemine ja suguelundite moonutamine; põlisrahvaste ning vähemustesse ja etnilistesse rühmadesse kuuluvate inimeste õigused, sealhulgas assüürlased (kaldealased, süürlased ja muud kristlikud kogukonnad), jeziidi usulahu esindajad ja turkmeenid; laste õigused, eelkõige võitlus lapstööjõu kasutamise, laste prostitutsiooni ja lastega kaubitsemise vastu; võitlus omavolilise kinnipidamise ja piinamise vastu; ning surmanuhtluse kaotamine;
- soovitada ja aidata Iraagi valitsusel välja töötada kriisiolukorras tegutsemist reguleerivad õigusaktid kui eriti kiiret lahendamist vajav küsimus, et tagada rahaline toetus rohkem kui ühele miljonile puudust kannatavale naisperekonnapeale ja nende ülalpeetavatele;
- laiendada Iraagile Erasmus Munduse programmi finantspaketti; toetada käimasolevaid ja uusi tegevusi, mille eesmärk on võrgustike loomine Iraagi ja välisriikide akadeemiliste institutsioonide ja organisatsioonide, üksikute õpetlaste ja haritlaste ning üliõpilasorganisatsioonide vahel, et elustada akadeemilist keskkonda;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1717/2006, millega kehtestatakse stabiliseerimisvahend (ELT L 327, 24.11.2006, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend (ELT L 378, 27.12.2006, lk 41).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1889/2006 rahastamisvahendi loomise kohta demokraatiat ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas (demokraatiat ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend) (ELT L 386, 29.12.2006, lk 1).

Neljapäev, 13. märts 2008

- tugevdada Iraagi ametivõimude suutlikkust kontrollida kindlalt riigipiiri, mis muu hulgas peaks vähendama lahingu- ja käsirelvade levikut riiki; aidata takistada käsi- ja kergrelvade ebaseaduslikku levikut Iraaki, sealhulgas ELi relvaekspordi toimumisjuhendi õiguslikult siduvaks muutmisega, Euroopa Liidu vägede (EUFOR) Althea missiooni järelevalve parandamisega Bosnia-Hertsegoviina relvavarude üle, Balkani relvavarude hävitamise kiirendamisega ning Iraagi ametivõimude abistamisega liigest käsi- ja kergrelvade varust vabanemisel laiaulatusliku relvitustamise, demobilisatsiooni ja taasintegreerimise programmi abil, kasutades selleks nii Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika kui ka ühenduse vahendeid;
  - jätkata teretulnud ja viljakaid uue kaubandust ning kaubandus- ja majanduskoostööd käsitleva lepingu läbirääkimisi ELi ja Iraagi vahel, rõhutades samal ajal inimõiguste austamise olulisust kui tegurit, mis mõjutab ELi lepingulisi suhteid kõikide kolmandate riikidega, sealhulgas ka terrorismivastases võitluses;
  - osutada haldus- ja tehnilist abi ning edendada suutlikkuse tõstmist kohalikul tasandil, et aidata Iraagi valitsusel rakendada hiljuti käivitatud mikrokrediidi programmi ja jagada häid tavasid positiivse rolli kohta, mida mikrokrediit võib täita naiste, eriti rohkem kui miljoni puudustkannatava lese mõjuvõimu suurendamiseks oma kogukonnas;
  - nõuda tungivalt, et komisjon leevendaks Iraagi pagulaste rasket olukorda Jordaania ja Süürias ning piirkonna teistes riikides, millele avaldab mõju Iraagi põgenikekriis, ning suurendaks oluliselt nendes riikides Iraagi põgenikele antava ELi abi läbipaistvust ja tõhusust;
  - suurendada eriti komisjoni humanitaarabi peadirektoraadi (DG ECHO) kaudu ELi abi valitsusvälistele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele nende jõupingutustes leevendada Iraagi põgenike kannatusi naaberriikides ning ka Iraagi sees ümberasustatud isikute, sealhulgas 4000 peamiselt Niineve tasandikul varjupaika otsinud 4 000 assüürlasest perekonna kannatusi; nõuda Iraagi ametivõimudelt tungivalt, et nad täidaksid oma kohustust osutada rahalist ja muud abi pagulaste ja Iraagi sees ümberasustatud isikute taasintegreerimiseks ühiskonda;
  - suurendada ÜRO pagulaste ülemvolinikuga kokku lepitud ümberasumisprogrammide (25 000 juhtumit) või individuaalsete varjupaigataotluste abil Iraagi põgenike võimalusi varjupaiga leidmiseks ELi liikmesriikides, kaotada praegused kaitse pakkumise meelevaldsed kriteeriumid ning vältida sunniviisilist tagasisaatmist Iraagi mistahes piirkonda; kiiremas korras tegelda Iraagi ja Süüria vahelisel piirilal peatuma jäänud Palestiina põgenike kannatuste leevendamisega;
  - kutsuda Iraagi valitsust ja rahvusvahelisi organisatsioone üles tagastama antiikesemeid, mis viidi minema Iraagi rahvusmuuseumist Bagdadis ja mujalt Iraagist pärast 2003. aasta sekkumist, selleks et säilitada Iraagi ajalugu ja kultuur tulevastele põlvkondadele;
- h) toetuda väärtuslikele kogemustele, mida EL ja tema liikmesriigid kogusid piirkondlike ülesehitusrühmade (PRT) operatsioonide käigus Afganistanis, ja kaaluda osalemist piirkondlike ülesehitusrühmade tegevuses Iraagis, eelkõige põhiteenuste tagamisel ja infrastruktuuri rajamisel;
- i) julgustada Euroopa ettevõtteid investeerima Iraagi ülesehitamisse nii liikmesriikide valitsuste kui Iraagi valitsuse poolt rahastatavate riigihangete kontekstis ja/või nendevahelise tiheda koostöö alusel;
- j) julgustada ja aidata Euroopa ettevõtteid Iraagi ülesehitamise hankekonkurssidel osalemises, kohapealses esindatuses ning Iraagis nii sõjaajal kui ka ülesehitusperioodil saadud varasematele kogemustele toetumises;
- k) tervitada Iraagi vaatlejastaatust Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO) kui olulist sammu Iraagi taasintegreerimisel maailmamajandusega, mis aitab positiivselt kaasa ELi ja Iraagi vahelise kaubandust ning kaubandus- ja majanduskoostööd käsitleva lepingu sõlmimiseks peetavatele läbirääkimistele; ootab Iraagi saamist WTO täieõiguslikuks liikmeks sobival ajal tulevikus;

Neljäpäev, 13. märts 2008

- l) pidada ELi ja Iraagi vahelise kaubandust ning kaubandus- ja majanduskoostööd käsitleva lepingu sõlmimiseks peetavaid läbirääkimisi viisil, mis toetab ja hõlbustab Iraagi sisereforme ning lähendab Iraagi kaubandusrežiimi mitmepoolsete süsteemide eeskirjadele ja korrale; teavitada Euroopa Parlamenti korrapäraselt sellest, millisesse etappi on jõudnud ELi ja Iraagi vahelised läbirääkimised kaubandust ning kaubandus- ja majanduskoostööd käsitleva lepingu sõlmimiseks;
  - m) soovitada Iraagi valitsusel tagada, et naftamüügist saadav tulu investeeritakse Iraaki ja et seda haldavad riigihankeid korraldavad organid Iraagi valitsuse järelevalve all; soovitada muuta selline lähenemisviis Iraagi majanduse ülesehituseks ja arendamiseks eraldatava ELi abi oluliseks eeltingimuseks;
  - n) paluda Iraagi koalitsioonijõududel (MNF-I) teha koostööd Iraagi valitsusega ja anda ülevaade rohkem kui 24 000 koalitsioonijõudude poolt vahi all peetava isiku olukorrast, et tagada neile õiglane kohtumenetlus ja nende põhiõiguste austamine;
  - o) alustada USAga dialoogi ja püüda muuta rahvusvahelise üldsuse roll Iraagis mitmepoolsemaks, kasutades selleks ÜRO raamistikku; toetada Iraagi jõupingutusi elavdada ja süvendada Iraagi tuleviku osas peetavat dialoogi Iraagi naabritega, eelkõige Iraani, Süüria, Saudi Araabia ja Türgiga, piiramata teiste probleemide käsitlemist; nõuda tungivalt, et Türgi austaks Iraagi territoriaalset terviklikkust ega reageeriks terrorismiaktidele sõjategevusega Iraagi territooriumil; nõuda tungivalt, et Iraagi võimud ei lubaks kasutada Iraagi territooriumi Türgi-vastaste terrorismiaktide baasina;
  - p) avalikustada teave selle kohta, millised sõja- ja julgeolekuvaldkonna eraettevõtted pakuvad Iraagis kaitset ELi personalile; töötada välja kontseptsioon sõja- ja julgeolekuvaldkonna eraettevõtete palkamiseks Euroopa julgeoleku ja kaitsepoliitika operatsioonide ajal ning kehtestada selged suunised sõja- ja julgeolekuvaldkonna eraettevõtete kasutamise kohta ELi institutsioonide poolt;
2. rõhutab Euroopa Parlamendi kohustust järgida parlamentaarset demokraatia põhimõtteid ja tavasid; tuletab seetõttu meelde 2008. aasta eelarves kavandatud Euroopa Parlamendi algatust toetada koos kolmandate riikide parlamentidega demokraatia ülesehitamist, parlamendi kohustust aktiivselt toetada Iraagi esindajatekogu, pakkudes neile abi suutlikkuse loomisel, ning oma ajutise Iraagi delegatsiooni tööd kahepoolsete suhete edendamisel; otsustab seetõttu toetada Iraagi esindajatekogu edasist arengut;
- a) edendades algatusi, mis tugevdavad Iraagi valitud rahvaesindajate suutlikkust täita oma põhiseaduslikku rolli ühiskonnas heade parlamentaarsete tavade järgimise ning täidesaatva võimu ja valijaskonnaga tulemusliku suhtlemise abil;
  - b) suurendades töhusate halduskogemuste edasiandmist, oskusliku personali koolitamist, täielikult toimivate kollegiaalorganite ja üksikasjalike menetlusnormide väljaarendamist ning institutsioonide läbipaistvuse ja aruandekohustuse tagamist;
  - c) andes ekspertabi föderaalriikliku struktuuri tõhusaks rakendamiseks vajalike õigusaktide väljatöötamisel;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule ning teadmiseks komisjonile ja liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning samuti Iraagi Vabariigi valitsusele ja esindajatekogule.
-